

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

JANKO PLESKO, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Man-

hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in

Canada \$3.00

" pol leta 1.50

" leto za mesto New York 4.00

" pol leta za mesto New York 2.00

" Evropa za vse leta 4.50

" " pol leta 2.50

" " četrletna 1.70

" " GLAS NARODA" izhaja vsak dan

izvzemski nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

issued every day except Sundays and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement or agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne

pričebujejo.

Denar naj se blagovno posiljati po —

Money Order.

Pri spremembni kraju narocnikov pro-

sim, da se nam tudi prejšnje

bivališče naznam, da hitreje

najdemo naslovnik.

Dopisom in posiljatvam naredite ta

naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

444

Prohibicija in pivovarstvo.

Pridna agitacija prohibicijonistov je zopet enkrat povzročila nevarnost, da sprejme kongres postave ali konstitucionalne amendmante ki bi škodljivo vplivali na pivovarstvo ter celo uničili to industrio.

V vprašanju prohibicije, kakor tudi v vseh drugih vprašanjih, ima delavstvo svoje posebne interese. Ti interesi niso niti identični z onimi pivovarnarjev niti z onimi prohibicijonistov in radi, da je tudi stališče, kojega morajo zavzemati delavec v tem vprašanju, povsem samostojno.

Za danes se hočemo pečati le z eno točko. Opozoriti hočemo na nevarnost, ki leži v razdejanju industrije, spojene s proizvajanjem piva. S tem razdejanjem bi se namreč v ogromni meri pospešilo pisanje v deželi.

Kdor se je mudil v prohibicijonskih državah, ta pozna ustudne posledice popivanja na skrivnem. Ker je pivo vselel velikega obsega težko skriti pred varuhom postave ter ga je vselel tega zelo težko prevazihtiti, se piše v prohibicijonskih pokrajnah v prvi vrsti žganje, in sicer kako žganje!

Strašne posledice tajnega zaživanja takega žganja so očividne, ne vsakemu. Raditev je tudi v ameriški zgodovini zaznamovala čase, ko so bile zakonodaje prisiljene, da so se borile proti zavzemanju žganja s tem, da so postavili potom podpirale pivovarstvo.

V 18. stoletju je zavzelo zavzemanje ruma v sedanjem teritoriju Združenih držav tak obseg, da je konsum ruma skoraj popolnoma uničil dotedaj evočno pivovarsko obrt. Proevit fabrikacije ruma je bil v najožji zvezi s trgovino s sušnjki. Posetniki ladij v novoangleških državah so dobivali iz Zapadne Indije sok sladkorjevega trsa. Doma so pretvorili ta sok v rum, katerega so nato poslali na zapadno obal Afrike ter ga izmenjali za sušnje. Te sužnje so poslali nato v Zapadno Indijo, kjer so delali na sladkornih plantazah. Te operacije so prinašale posestnikom velikanske dobičke.

Vsled tega forsirane proizvajanja ruma je bil tudi preplašen s produktom domači trg in pivovarska obrt Amerike je bila uničena.

Kmalu pa so se pokazale posledice zavzemanja ruma na tak način, da so sklenile zakonodaje poseči vmes ter napraviti konec škandaloznim razmeram.

Tedaj se je porodila misel, da bi se dalo uspešno nastopiti proti zavzemanju ruma s tem, da bi se sklenile zakonodaje poseči vmes ter napraviti konec škandaloznim razmeram. Tedaj se je porodila misel, da bi se dalo uspešno nastopiti proti zavzemanju ruma s tem, da bi se sklenile zakonodaje poseči vmes ter napraviti konec škandaloznim razmeram.

Massachusetts sprejeta postava

"v varstvu pivovarstva", potom ko je pivovarnam opustilo davke za gotovo dobo let. Postava je bila sprejeta z izrazitim dojavkom, da je pivo povsem primerno sredstvo, s katerim se da boriti proti pogubonosnim posledicam zavzemanja žganja. V New Hampshire je bila leta 1792 sprejeta slična postava.

Izkazuje te dančanje časa naj bi izučile zakonodačce današnjih dñi, da bi se z uničenjem pivovarske obrti doseglo ravno nasprotno od tega, kar se namernava doseči. Zavzemanje žganja bi zelo naraslo in posledice tega zavzemanja bi kmalu zopet dovedle do tega, da bi se zopet vzbudilo uničeno pivovarsko obrt.

Dopisi.

Willcock, Pa. — Le redki so dopisi iz naše naselbine. Zato sem se namenil jaz, da opisem tukajšnje razmere in stališče Slovencev, ki si skrampom in lopato služimo vsakdanji kruh v tukajšnjih premogovih rovih, kateri lastuje Pittsburgh Coal Co. Delamo skoro vsaki dan, a žalibog je toliko delavev, da sta v vsakem prostoru dva moža. Raditev čakata po celih 7—8 ur na dan, da dobita 4—6 vozov. Kar se pa tiče mrtvega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega delo, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še potekla pogodba dne 31. marca. Kako po potem, se ne ve. Dalje smo imeli tukaj v Pittsburghu "novega suhega boga". Temperenčki ga imenujejo Billy Sunday. Ta je dosti škodoval vsem tukajšnjim saloonev in društvenim klubom, posebno radičima, ker je okrajin pravnik njegov pristaš. Misili so, da bodo zbranili, da bi človek za svoj denar izpel kozarec piva. Ker tega dela, se "boss" malo ali nič ne briga. Če mu rečeš, naj plača, ti odvrne, da pusti, ker bo že drugi napravil. Zato ne hodite sedaj na Willcock dela iskat. Vrhutev bo pa še pot

Glavna posojilnica.

22. februarja t. l. se je vršil v Mestnem Domu občini zbor zadružnikov Glavne posojilnice. V imenu likvidacijskega odbora je otvoril zborovanje g. Mikuž in konstatiral sklepnost.

O posovanju je poročal g. Mikuž. Iz poročila posamezno: Likvidacija "Glavne posojilnice" se je sklenila na izrednem občinem zboru dne 8. januarja 1911. Likvidacijski odbor je na podlagi izgotovljene bilance napovedal dne 13. februarja 1911 konkurs. Drugi občeni zbor je dne 26. februarja 1911 odobril tozadnevno postopanje odbora.

Nato je sestavljal odbor posebno prošnjo za državno podporo, odnosno za posojilo proti nizkemu obrestovanju. V ta namen se je poslala na Dunaj tudi poseljena deputacija. Tej prošnji pa e. kr. ministerstvo ni ugodilo.

Danes se mora odkrito priznati, da bi od takrat eventualno dovoljene državne podpore ne imeli zadružniki nikake koristi, ker bi prišla na državna podpora edino in v prid vlagateljem upnikom "Glavne", kajti upniki bi gotovo trdili, da je država naklonila podporo te njim, in od članov bi ravnotakor kakor sedaj zahtevali pokritje ostanka njih terjatev. Slika seveda bi bila drugačna, če bi prejel odbor kako tako podporo pred napovedjo konkursa, toda na to še misliti ni bilo. Ako pa bi ministerstvo na takratno prošnjo dovolilo kako posojilo proti gotovi garanciji, bi pa odbor tega posojila ne mogel realizirati, ker garancijo za to posojilo bi morali dati zadružniki in teh takrat ni bilo.

Po konkuru je likvidacijski odbor dogral, da je še veliko oseb vpisanih v zadružni register, ki so že davno umrle. Dalje je konstatiral, da se nahajajo med zadružniki mladoletne osebe. Na podlagi korespondencije je dogral marsikatero odgovor, črtal je iz registra osebe, ki se prišle v konkurs itd. Proti likvidacijskemu odboru so se vršile različne pravde radi priznanja nečlanstva, toda večina zadružnikov je podlegla. O kaki poravnave ni bilo niti govora, saj ni hotel biti nikdo član zadružne.

Po razsodbi nekaterih načelnih tožba in po trezrem presojevanju premoženskih razmer zadružnikov je prišel likvidacijski odbor do prepričanja, da zadružniki pod nikakvem pogojem ne morejo pokriti velikanskega deficita, ki se je pokazal tekom časa, vsled tega se je sklical dne 8. junija 1913 izredni občeni zbor zadružnika.

Na tem občinem zboru se je pooblastil likvidacijski odbor, da ne-mudoma poizkuši doseči poravnavo z upniki, in sicer na tej podlagi, da se upnikom-vlagateljem ponudi 30 odstotkov njihovih terjatev najkasneje do 1. julija 1914, pod pogojem, da odstopijo od pravice, ki jo jim nudi zadružni zakon nasproti zadružnikom, ostane jim pa ta nedotaknjena, nasprotni konkursni masi "Glavne posojilnice".

Vseh vlog, odnosno drugih, likvidnih terjatev je približno 3,800,000 K, odstevši domače vloge (rezervni fondi), knjižice Hudnika itd.) v skupnem znesku okoli 370,000 K, ostane tedaj približno znesek 3,430,000 K, ki je za poravnati.

Na podlagi omenjenega sklepa bi bilo tedaj izplačati 30 odstotkov od zneska 3,430,000 K, t. j. 1,030,000 K. Prištevši razne druge stroške okroglo 1,200,000 K, katere bodo morali plačati zadružniki najkasneje dne 30. junija tekočega leta.

Likvidacijski odbor je pošiljal večjim upnikom posebna pisma, v katerih je natančeno pojasniloval položaj in jih vabil k poravnavi. Najel je tudi posredovalec, ki so hodili od moža do moža in od zavoda do zavoda. Veliko se je storilo z ustumčenim in pismenim posredovanjem pri raznih odličnih in vplivnih osebah, prosilo se jih je, da naj s svojo vplivno besedo pomagajo pri rešitvi tega vprašanja. V tem pogledu se je tudi precej doseglo.

Uspel tega delovanja je do danes sledēc:

Vseh vlog, odnosno drugih, likvidnih terjatev je približno 3,800,000 K, odstevši domače vloge (rezervni fondi), knjižice Hudnika itd.) v skupnem znesku okoli 370,000 K, ostane tedaj približno znesek 3,430,000 K, ki je za poravnati.

Na podlagi omenjenega sklepa bi bilo tedaj izplačati 30 odstotkov od zneska 3,430,000 K, t. j. 1,030,000 K. Prištevši razne druge stroške okroglo 1,200,000 K, katere bodo morali plačati zadružniki najkasneje dne 30. junija tekočega leta.

Likvidacijski odbor je pošiljal večjim upnikom posebna pisma, v katerih je natančeno pojasniloval položaj in jih vabil k poravnavi. Najel je tudi posredovalec, ki so hodili od moža do moža in od zavoda do zavoda. Veliko se je storilo z ustumčenim in pismenim posredovanjem pri raznih odličnih in vplivnih osebah, prosilo se jih je, da naj s svojo vplivno besedo pomagajo pri rešitvi tega vprašanja. V tem pogledu se je tudi precej doseglo.

Uspel tega delovanja je do danes sledēc:

Znesek 3,430,000 K, ki je za poravnati, zastopa približno 1150 oseb. Hranilnih knjižic je 1350, drugih upnikov je le malo in so že vstopili v skupnem svoti 1,200,000 K, ki jo je treba plačati najpozneje dne 30. junija te-

ko. Likvidacijski odbor ima do da-

nes izjave od 841 vlagateljev, ki imajo 952 hranilnih knjižic.

Te knjižice reprezentirajo glavno v imenski vrednosti okroglo 2,000,000 K. Dalje je še več vlagateljev, med njimi tudi posestniki večjih vlog, ki sicer izjav še niso podpisali, so pa pripravljeni to storiti in reprezentirajo glavno v okroglem znesku 650,000 K. Skupaj se sme torej računati, da je doslej svota 2,650,000 K poravnana s 30 odstotkov, oziroma da so upniki te svote zadružnjini s 30 odstotno kvoto in je za poravnati le še ostanek v pričilnem znesku 780,000 kron.

Od neporavnanih vlagateljev je velika večina, katera podpiše tozadnevne izjave le pod pogojem, da se jim izplača dogovorjena 30 odstotna kvota takoj.

Izkaz, katerga je sestavil odbor tekom leta 1911, izkazuje še 587 članov z 3168 deleži po 5 K.

V sled razsodbi, smrti in na podlagi raznih drugih, povsem utemeljenih razlogov se je pa to še vedno znatno skrilo.

Danes je pravih članov le še 469, od teh je doslej umrlo 9, te dej je že živih 459, ki imajo 1985 deležev po 5 K.

Za 30 odstotno poravnavo se potrebuje znesek 1,200,000 K. Ce se ta znesek deli s številom deležev, bi prišlo na vsak 5-kronskega deleža plačati prispevek v okrogem znesku 600 K.

Lahka rešitev bi bila, če bi bili vsi lastniki deležev solventni za vso na deleži vplačano glavno. Toda na to še misliti ni bilo. Ako pa bi ministerstvo na takratno prošnjo dovolilo kako posojilo proti gotovi garanciji, bi pa odbor tega posojila ne mogel realizirati, ker garancijo za to posojilo bi morali dati zadružniki in teh takrat ni bilo.

Po konkuru je likvidacijski odbor dogral, da je še veliko oseb vpisanih v zadružni register, ki so že davno umrle. Dalje je konstatiral, da se nahajajo med zadružniki mladoletne osebe. Na podlagi korespondencije je dogral marsikatero odgovor, črtal je iz registra osebe, ki se prišle v konkurs itd. Proti likvidacijskemu odboru so se vršile različne pravde radi priznanja nečlanstva, toda večina zadružnikov je podlegla. O kaki poravnave ni bilo niti govora, saj ni hotel biti nikdo član zadružne.

Po razsodbi nekaterih načelnih tožba in po trezrem presojevanju premoženskih razmer zadružnikov je prišel likvidacijski odbor do prepričanja, da zadružniki pod nikakvem pogojem ne morejo pokriti velikanskega deficita, ki se je pokazal tekom časa, vsled tega se je sklical dne 8. junija 1913 izredni občeni zbor zadružnika.

Nato je tudi dr. Švigelj podrob-

nega zakona prišli v ta obupni položaj in sedaj se naj nje in njih rodbine vrže na cesto.

Poročilo se je odobrilo.

Nato je poročal g. Mikuž o ustanovitvi zadruge z omenjenim javstvom, ki naj bi omogočila na najlažja način izplačati upnikom dogovorjeno svoto. Iz poročila posamezno: Glasom došlih izjav so pripravljeni zadružniki vplatači znesek 600,000 K.

Veliko je zadružnikov, ki so upniki te svote zadružnjini s 30 odstotno kvoto in je za poravnati le še ostanek v pričilnem znesku 780,000 kron.

Nato je s sprejet predlog, naj likvidacijski odbor nemudoma stopi v stik z vsemi merodajnimi činitelji vseh političnih strank, da bi se izposlovalo državno poslo in tako omogočila 30 odstotna poravnava.

V pripravljalni odbor za ustanovitev nove zadruge so se izvolili gg.: Rajher, Modic, Tavčar, Dimuk, Grobelnik, dr. Švigelj, Iv. Jelačin, R. Maister, Drenik, Mikuž, dr. Fettich-Frankheim.

Pri dopolnilnih volitvah v likvidacijski odbor "Glavne" so bili izvoljeni: Jak. Dimnik, Jos. Benedikt, dr. Al. Praunseis, Iv. Jelačin in Ant. Znidarsič.

Enako bodo morali storiti drugi zadružniki, ki so navezani na stalne dohodke. Ti si bodo morali izposoditi denar od sorodnikov, znancev, odnosno s poročljivom od teh pri denarnih zavodih. Drugače ne gre.

Izgovori "jaz sem silno zadoljen, preživljati imam mnogobrojno rodbino itd." ne igrajo tukaj nikake vlogo. Upniki ne bodo povraševali po rodbinskih razmerah enega ali drugega zadružnika, ampak preiskovali bodo žepe želeno.

Nato je s prejet predlog dr. Marna se je izrekel nato blagajniku likvidacijskega odbora absolutorij, nakar se je občeni zbor zaključil.

(Nasi rojaki, ki nimajo morebiti dotedne "izjave" pri rokahn, v navadnem pismu naznamo, da sprejemo poravnavo. To pismo naj dopošljejo nam, nakar ga bomo odposlali na pristojno mesto. Opomba uredušča.)

Balkansko vprašanje tretji del.

Balkansko vprašanje, ki je tako velikega pomena za avstrijsko državo, je stopilo v svojo tretjo fazo.

Začetkom leta 1912. se je pod protektoratom Rusije sklenila balkanska zveza med Srbijo, Bugarijo in Grčijo, konec leta pa je izbruhnila vojna zoper Turčijo, ki se je začetkom leta 1913. končala s tem, da je Turčija v predmornem protokolu zavezniškemu odstopila vse svoje evropske province do Čete Enos—Midia. Medtem je trovezra, da razbijajo balkansko zvezo, ki jo je Rusija ustvarila, neposredno, pa tudi v interesu Avstrije in Italije, ustavila neodvisno Albanijo, ki bi se bila imela po načrtu zavezniškemu med Srbijo in Grčijo razdeliti. Obenem je tudi dosegla, da je pripravnost egijskih otokov položila v roke velesilam, ker je Italija upala, da se ji na ta način morebiti le posreči obdržati dvanajststrootočje, zasedeno od Italije po početku libijske vojske.

Posledica ustanovitve samostojne Albanije je ta, da so se balkanski zavezniški sprti, Srbija in Grčija, oškodovani ob Jadranškem morju, sta iskali odškodnine v Makedoniji, oziroma Trakiji, ki sta bili v glavnem namenjeni za Bulgarijo. To priliko je izrabila Rumunija, da ugrabi Bulgariju. Dotrudno in prislo je do vojske med zavezniški sledi leta 1913. Konč je bil bukareški mir, ki je Balkan v glavnem porazdelil po željah Rumunije, ki je v tem ozirom zasedovala popolnoma samo svojo politiko. S tem pa se je okoril, da popolnoma porazena Turčija in si vzela nazaj Odrin.

Bulgarija, globoko prevarana v vseh svojih načrtih in pričakovanjih, je spremnila vsed tega svojo rusofitsko politiko in se naložila na Avstrijo. Ker se ji ni posrečilo dosegči revizije bukareškega miru potom velesil, se je orzila po Turčiji. Ta je namreč imela obračunat še z Grčijo. Sicer je sklenila tudi z njom mir, kar ga je z Bulgarsko, ko pa je prišlo vprašanje egijskih otokov na vrsto, je začela brusiti sabljivo in se dogovarjati z Bulgarijo. Bila je nevarnost, da Turčija in Bulgarija bukareški mir izpreverja. To pa ni bilo po volji Rusije, ki se silno boji vsega, kar bi moglo zadeti Srbijo, njeni najljubši varovanco. Začele so se zmanjšene konferenčne v Peterburgu, kjer posledice je nov dogovor med Srbijo, Grčijo in Rumunijo v prvi vrsti zato, da se Turčija oplaši, kar se je tudi dosegla. To je sedanja, tretja faza balkanskega vprašanja.

Glavni namen nove zadruge med zvezniški sledi leta 1913. Konč je bil bukareški mir, ki je Balkan v glavnem porazdelil po željah Rumunije, ki je v tem ozirom zasedovala popolnoma samo svojo politiko. S tem pa se je okoril, da popolnoma porazena Turčija in si vzela nazaj Odrin.

Bulgarija, globoko prevarana v vseh svojih načrtih in pričakovanjih, je spremnila vsed tega svojo rusofitsko politiko in se naložila na Avstrijo. Ker se ji ni posrečilo dosegči revizije bukareškega miru potom velesil, se je orzila po Turčiji. Ta je namreč imela obračunat še z Grčijo. Sicer je sklenila tudi z njom mir, kar ga je z Bulgarsko, ko pa je prišlo vprašanje egijskih otokov na vrsto, je začela brusiti sabljivo in se dogovarjati z Bulgarijo. Bila je nevarnost, da Turčija in Bulgarija bukareški mir izpreverja. To pa ni bilo po volji Rusije, ki se silno boji vsega, kar bi moglo zadeti Srbijo, njeni najljubši varovanco. Začele so se zmanjšene konferenčne v Peterburgu, kjer posledice je nov dogovor med Srbijo, Grčijo in Rumunijo v prvi vrsti zato, da se Turčija oplaši, kar se je tudi dosegla. To je sedanja, tretja faza balkanskega vprašanja.

Kaj se pride, je v božjih rokah, da se pa precej predvideti. Tič se pač v prvi vrsti Avstrije. Kar se je dozad na Balkanu doigravalo, sicer ni v korist avstrijskim državljanom, pa tudi ne v škodu. Moralna izguba Avstrije na Balkanu je res da velikanaka.

Danes tudi Rumuni in Grki niso prijatelji Avstrije, Srbija, avantgarda Rusije, je močna, Bulgarija, ki bi se dala lažje pridobiti, je in ostane oslabljena. Zdaj je veliko, če ne vse, odvisno od tega, kaj se v Bulgariji zgodi. Tam se borita dve strugi: avstrofilska, ki želi velike Bulgarije v škodo njenih sosedov, v prvi vrsti Srbije, in rusofilska, ki hoče vladati Balkansko zvezo v družbi z vsemi: sosedi, izvzemci Turčije. Če bi se ta reč uresničila, ni samo Turčija v nevarnosti, ampak bi se počezljivi pogledi Balkanov začeli oziroti tudi po Avstriji. Dogodki, ki se bodo zdaj na Balkanu razvijali, so velikanske važnosti in jih bo treba opazovati z veliko resnobo in pazljivostjo, dasi se bukareški mir za dogoden čas ohrani. Odločitev glede nadaljnega razvoja sivari leži zdaj v Sofiji.

Danes tudi Rumuni in Grki niso prijatelji Avstrije, Srbija, avantgarda Rusije, je močna, Bulgarija, ki bi se dala lažje pridobiti, je in ostane oslabljena. Zdaj je veliko, če ne vse, odvisno od tega, kaj se v Bulgariji zgodi. Tam se borita dve strugi: avstrofilska, ki želi velike Bulgarije v škodo njenih sosedov, v prvi vrsti Srbije, in rusofilska, ki hoče vladati Balkansko zvezo v družbi z vsemi: sosedi, izvzemci Turčije. Če bi se ta reč uresničila, ni samo Turčija v nevarnosti, ampak bi se počezljivi pogledi Balkanov začeli oziroti tudi po Avstriji. Dogodki, ki se bodo zdaj na Balkanu razvijali, so velikanske važnosti in jih bo treba opazovati z veliko resnobo in pazljivostjo, dasi se bukareški mir za dogoden čas ohrani. Odločitev glede nadaljnega razvoja sivari leži zdaj v Sofiji.

Citajte

kaj pišejo rojaki o zdravilih svetovno znane lekarne PARTOS v New Yorku.

Cenjeni gospod Partos! Poslano mi Partolo sem sprejel, in sem zelo hvalezen, ker sem poprej poskusil že nekatera zdravila in žalibog vse je bilo zastonj. Moj želodec ni mogel prebravljati nobenih hrgov, zato je vse le dva leta, a zdaj kakor ste mi odposlali eno skatljivo Vaše partie s počutim kakor novorojenega in kakor hitro to počutim, se bom pripravil, da v

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Bradock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva štv. 1., Ely, Minn.

ALOIS CHAMPA, od društva štv., 2., Ely, Minn.

JOHN KOVACH, od društva štv. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se posiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na posebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodoziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Izpred pčotnega sodišča v Jos. Zalokarja v globo 2 K. Na Resnika v denarno globo 2 K. Izpred pčotnega sodišča v Jos. Zalokarja v globo 20 K in A. Ljubljani. — Posledice vasovanja. Viranta v globo 10 K.

Na vseh svetnikov dan so popi- lali. — Izrcetitev sodišču poslanca Jos. Turka. Po plenarni seji deželnega Dol. Vremah domači fantje. Okoli 7, zvečer so se podali štirje, temi odsek. Sklenil je z glasovi med temi je bil tudi današnji obtoženec Jože Prele, v sosedno vas-

v Vremski Britof, da tudi tam malo povasujejo. Fantje so bili ga sudišče pregašnici radi prestope-

ki z upravnimi potjami. Blizu vasi so začuli zoper zakon v varstvo volilne svobode. Kot kuriozum navajamo, da je klerikalni deželní odbornik v jurist dr. Vladislav Pegan med drugimi utemeljeval ta sklep tudi

Prele in mu rekel: "Ti fant, če hočeš z nami peti moras plačati fantovščino!" Obtoženec mu je odgovoril: "Beži no beži, saj

sva prijatelja, Tone." V istem hi- pu je udaril Škerlj Prele po glavi. Blizu vasi so začuli fantovsko petje Britofčanov. Snili so se z njimi prijateljsko in so skupno šli v vas. Med potjo pa je stopil Anton Škerlj k obtoženemu in jurist dr. Vladislav Pegan med drugimi utemeljeval ta sklep tudi

Prele in mu rekel: "Ti fant, če hočeš z nami peti moras plačati fantovščino!" Obtoženec mu je odgovoril: "Beži no beži, saj

sva prijatelja, Tone." V istem hi- pu je udaril Škerlj Prele po glavi.

Tako je tudi Prele skočil Prele v Senoče in je popival v več go-

stih. Tretji dan pa ga je zace- la strašno boleti glava in fant je

šel k zdravniku v Postojno. Ostal

je v bolnišnici, kjer je vsled te-

poškodbe dne 4. decembra umrl.

Obtožnica dolži Prele Hudodel-

stva uboja. Prele se zagovarja,

da ni imel namena ubiti svojega

bivšega prijatelja, marveč da je

v pijači samo vrnil zavraten-

napad od strani Škerlja, ki ga je

priudil po glavi. Porotniki so

potrdili vprašanje glede uboja z 9

glasovi, nakar je bil obsojen

Prele na tri leta težke ječe. — Ni

ga še pamet strelča. Na zatožni

klopi je sedel 53 let star Giovanni

Anater iz Paluzze pri Vidnu

na Laškem doma, bivšemu žagarju na državni zagi v Zgod. Gor-

jah, zaradi Hudodelstva posilne

necistosti in oskrumbe, učinjeni

na neki nedorashi deklciji. Razprava

je bila tajna. Porotniki so

vprašali, kateri so potrdili vprašanje glede Hudodelstva posilna

zakali, potrdili pa vprašanje glede oskrumbe. Sodišče ga je obodilo na 8 mesecev težke

zakali.

ŠTAJERSKO.

Umrl je v Mariboru vpojeni železniški čuvaj P. Cepič, star 89 let.

Zcep prikrajšanje Spod. Šta- jerske. V štajerskem deželnem zboru se razpravlja o doneskih deželi za one lokalne železnic, ki se jih po znani predlogi v državnem zbornu namerava graditi na Štajerskem. Po predlogih deželnega odbora hoče prispeti dežela za proge na Srednjem in Zgornjem Štajerskem (Gleisdorf-Hartberg, Feldbach-Radgona, Seebach-Turnau-Gusswerk) 3 milijone kron, dočim bi prislo na proggi Polzela-Motnik in Ljutomer-Ormož pol milijona kron.

Franz Resnili iz Skocjanja. Ovadili so jih seveda klerikale, ki so tu- di nastopali proti kot priče. Sicer pa so obtoženci kot poštenjaki in možje sami prostodušno priznali, da so širili in razdajali napredne letake. Sodišče jih je obodilo ra- di prestopa § 23. tisk. zak. in jih

abordilo AL Drmelja, Jos. Jer- maniča, Ant. Mesojedca in Fra-

bel glasoviti "kmečki strah" šta- jerskih Nemeev. Kakor smo že poročali, se je pojavil 'volk' že v bližini Maribora ter je raztrgal in podaval več ovac in koz. "Marburger Zeitung" je vedela celo poročati, da je "zver" raztrgal dvoje otrok, kar pa ni res. "Bauernschreck" preganajo sedaj tudi orožniki. Pri Sv. Križu se je ustanovalo v ta nameen orožniška ekspositura. 60 lovec se je že spravilo nad "grozno zver", ki tako vznemirja že tudi lahkovne mariborske Nemee.

Pohvaljeni orožniki. Deželno orožniško poveljstvo št. 6 v Gradcu je izreklo javno pohvalo postajevodji tit. stražnjostru Franu Juršu, orožniku tit. stražnjostru Franu Prekoršek in orožniku tit. postajevodji Luki Velevi, vsi trije na orožniški postaji v Sv. Lenartu v Slov. Goričah, v priznanju za njihovo skrbno premišljeno in trudpolno prizadevanje, kateremu se je zahvaliti, da se je izsledila nevarna tatinška družba in se je večji del ukrašenega blaga v vrednosti 65,811 K 90 v nazaj dobil. Postajevodja Jurše je vrhu našem narodno ponosnem kraju nemške užigalice! Koristi od te prodaje imajo naši najhujši zatirali, Nemci! Nečuvemo, da se dobri Slovence, ki prodaja tako nemško robo! Trgovina je v hiši, kjer je klerikalni posojilnica in se zbirajo "orli".

PRIMORSKO.

Velik ogenj v Trstu. Dne 21. februar zjutraj ob 3. uri se je vnela streha med hišami št. 39 in 41 na na Corsu. Požarna brama je bila takoj na licu mesta, a kljub temu se je posrečilo ogenj pogasiti šele po treh urah. Za prebivalec ni bilo nevarnosti, pač pa je uničil ogenj predilno delavnico pod streho, ki je bila last Antona Vodopivec. Zgorelo je mnogo šivalnih strojev, sedežev, miz, divanova platna in drugih prirav. Lastnik delavnice ceni škodo na 15,000 K. Zavarovan je bil samo za 10,000 K. Zraven tega ima tudi lastnik hiše do 2000 K škodo. Kako je ogenj nastal, so ne vre.

Blik, grem in točo na 19. februar popoldne imeli v Gorici. Padala je preec debela toča, ki je pobila njive in travnike. Posebne skode sedaj ni napravila.

Zepna tatvina. V Trstu so aretirali 18-letnega brezposelnega načrtarja Gašperja Petevnika, ker je ukradel v kavarni "Constantinopoli" stavek Miglioriju zlate veržicu in uro vredno 156 K.

V goriškem deželnem zboru je bil podal poslanec Rutar izborno sestavljen in utemeljeno interpelacijo glede regulacije budoučnosti. Vladni zastopnik nam. svetnik A. Rebek je odgovoril na to interpelacijo: v glavnem da se s prvočno utemeljeno sredstvi ni moglo izhajati; zato se je moral 1. 1909 ustaviti delo, z bogom pomanjkanja sredstev. Treba 60,000 K naknadnega kredita, da začne zopet delo. Poljedelsko ministristvo bo prispeval s 50% (največ 30 tisoč kron), za drugo naj se potrebuje kritje drugodi; potom deželnega zakona naj se ta reč uredi. — Posl. Kovač je prečital svojo interpelacijo glede vojaške smodnišnice v Višavski dolini in iz nje izvirajoče nevarnosti. Posl. Mikuž je prečital svojo interpelacijo glede namenovanje tolerančne hiše v Tolminu. Dr. Podgornik je stavil nujni predlog glede nakupa primerenega poslopja za deželne urade do svote 350,000 K. Na razpolago je ugodno poslopje v mestu, "Südbahn". Nujnost predloga je bila sprejeta in predlog odkazan finančnemu odseku.

Pater Elpidij. Sloveč protialkoholni apostol p. Elpidij iz Kolina na Nemškem je došel tudi na Koštroško, pa ni našel ugodnih tal in nekoliko razočaran. V Beljaku je izprva dobil prostore, ki pa jih je pozneje najemnica odpovedala, ker je posestnil grozil, da bo sicer morala plačati 1000 K globo. P. Elpidij je govoril nato v cerkvih in pridobil okrog 80 abonentov. V Celovcu pričakuje več srečanja.

Cerkvene vesti. Na župnijo Lodenec pri Beljaku je prezentiran kapitularni kanonik Josip Ogris v Gospa-Sveti. — Prestavljen sta kapelan v St. Rupertu pri Celovcu Fran Posave v Šmartnici pri Beljaku, kapelan L. Wegman od tam v St. Rupert.

Svetovščina brez neveste. Iz Ijana ob Dravi poročajo: Dne 16. februar se je imela vrsti poroka. Ženin je prišel, svatje so se sešli, nevesta je zbežala menda v Dražovo. Svatje so potem pojedino snežili — brez neveste. Nevesta je bila umobolna, njen brat je končal lanskoto leto svoje življene v Trškem jezeru.

Poreč je se Albin Prek, organizator v Borovljah, z Antonijo Štefom od Sv. Ane. Poročal jih je Ivan Starc, provizor v Slov. Plaiberku.

Zahtevljeno s plinom. Iz Osobjava poročajo, da so našli vodo Alojzijo Grossovo mrtvo v njem stanovanju. Vzrok smrti je zahtevljeno s plinom. Plinova cev za cestno razvedljivo je počela in plin se je vili v njeno stanovanje. V teku enega tedna je bila drugi slučaj zahtevljena.

HRVAŠKO. Radi "Bauernschrecka" zapriče. V Kamnicah pri Mariboru in Slovencih. To ni nič posebno razveseljiv "uspeh", ki ga go "priporobili" naši klerikalni deželniki po slanci v tem deželnozborškem sedanju.

Radi "Bauernschrecka" zapri-

če. — Interpeliral je tudi radi stavbe slovenske gimnazije v Goriči. Fon je interpeliral radi izdajanja uradnega lista za Primorje v slovenskem jeziku. V 3. sejji je interpeliral dr. Podgornik: glede prostorov, v katerih se nahaja visja realka v Goriči, glede razpravne jezika na sodnih v Primorju in o neznenih razmerah na drž. kolodvoru v Goriči, ustvarjenih v vzdrževanih gd postajevodci.

Poroka. Gospa Zofka Kvedrova, slovenska pisateljica in urednica "Frauenzeitung" pri "Agramer Tagblattu" v Zagrebu, se je v Karloveni poročila z glavnim urednikom "Slobodne Riječi" J. Demetrovićem.

Bivši hrvaški ban baron Rauch v Južni Ameriki. Nekdanji hrvaški ban baron Pavel Rauch se pripelje do dnu v Buenos Aires, Argentina, od tu pa potuje v notranjo deželo do Paraguaya. Rauch se vrne v Evropo sred meseca majnika.

Bivši hrvaški umetnik v Parizu. Znameniti hrvaški violinist Gjuro Tkalcic je 16. februar v Parizu priredil koncert: med navzočimi je bil srbski poslanik Fran Vesnić s članji srbskega poslanstva ter mnogo francoskega veličanstva.

Uspel hrvaški umetnik v Parizu. ANA MAHNIC, starostka, 425 Belvedere St., Waukegan, Ill.

Stefanija Grebenec, podstarostka, Cor. McAllister — 10th St., Waukegan, Ill.

ALOJZIJA LEIBEN, tajnica, 1426 McAllister Ave., Waukegan, Ill.

MARIJA SKRSEC, blagajnik, 1415 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.

FRANJA LATZ, zapisnikurica.

Ženski odbor:

JOSIP SELAN, 1. nadzornik.

Fran Malavšič, II. nadzornik.

Fran Škrbec, III. nadzornik.

Nadzorni odbor:

DRUŠVENI ZDRAVNIK.

DR. M. J. KALOVSKY, 118 North Genesee St. Telephon 148, Waukegan, Ill.

Redna društvena seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v domu Math. Slana 10th St. North Chicago, Ill.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

V. Peternej, Imperial, Pa.

Naznanih naman, kakor se je imenoval rojak Mihail, katerega

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižin življenja.

časnik Eugene Sta. — Za "Glas Naroda" priredil Z. N.

(Nadaljevanje.)

— "O, v tem oziru sem Vam na razpolago popolnoma", poseže vojvodinja z najprisršenijo vnenimo vmes. "Ali gre za kako prošlo? Vojvoda Lucenayski ima gotovo velik ugled. Kajti kadarkoli sem na obedu pri svoji teti pl. Monthison, so povabljeni vsele; tudi razni odposlane. To ni nikakor brez zmena. Na vsak način hoče pridobiti vojvodo te ljudi zase. Kajti zelo uplivni so in ugledni. Torej če potrebujejo pomoč, sva Vam midva z moženim popolnoma na razpolago. Moj mladi stricnik, vojvodic pl. Monthison, je tudi zelo uplivna oseba. Morda bi tudi on utegnil iti Vam na roko! Tudi njega Vam dajem na razpolago. Z eno besedo, računajte name in moje ljudi. Saj je Vam znano, da sem jako pozvratljiv priateljica."

— "To vem prav dobro in nikakor ne odklanjam Vaše pomoči, dasi —"

— "Videti hočemo. Ljudje smo sveta in kot taki hočemo tud ravnati. In najsi bono ta ali tam, se bomo zavzemali za Vašo zadevo, ker je ravno Vaša. Govoriva torej o tem, in sicer prav temelji to zahtevam to —"

Ob teh besedah stopi vojvodinja h kamnemu, se nasloni nanj te počake najlepšo nogo na svetu.

Tako se je izognila dostojno in spodelno rasiski priložnosti, k bi nanešla govorico na mladkega barona. S čudovito spremnostjo je zapletla barona Remya v pogovor o predmetu, ki je bil zanj jak važen.

Popolno drugače bi se bila obnašala Klotilda napram Florentovi misteriji. Ponosom bi ji bila razodela, kako silno ljubi in drag jí je njen sin.

Gospod pl. Saint Remy se nikakor ni mogel ubraniti mogočemu upivu ljubke prisršnosti te lepe gospe. Skorajda je pozabil da se razgovara z ljubico svojega sina.

— "Močno ne veste, Klotilda", izpregovori baron, "da že precej dolge stanujem v Angersu?"

— "To mi je znano."

— "Radi osamljenosti in zapuščenosti sem si izbral tisto mesto za svoje bivališče in zelo veliko tudi radi tega, ker je tam stanoval tudi moj sorodnik gospod pl. Fernont, kateri mi je bil olj moji strašni nesreči boljši od brata. Spremljal me je po vseh evropskih mestih. Takrat sem namreč iskal moža, katerega sem hotel u moriti. V mojem dvoboju je bil moj sekundant —"

— "Da, v tistem groznom dvoboju. Moj oče mi je pozneje pravoval do celom tem žalostnem dogodku", pripomni vojvodinja Lucenayska. "K sreči ne ve Florestan še prav nič o vsem tem, nit o dvoboju, niti o njegovem povodu."

— "Nisem mu maral prepoditi spoštovanja do matere iz srca", odgovori baron udusivši bolestven vzduš v prsih ter nadaljuje:

— "Pred nekolikimi leti je umrl Fermont v Angersu v mesecu marca zapustivši hčer in ženo. Ti dve sem ljudi vključil svoj mržnji do ljudi. Kajti na svetu ne morete najti čistejših in plene nitijih bitij, kakor sta ti dve ženski. Stanoval sem sam v zelo od daljnjem predmetju. Kadar se mi je nekolkot polegla tista mržnja, sem obiskal gospo pl. Fermontovo, in pogovarjali smo se po tem vsi trije o onem, ki smo ga izgubili. V tem prijaznem krogu sem se pomiril in pokrepal. Brat gospe pl. Fermontove je stancoval v Parizu. Preskrbel in uredil je vse posmrtnje zadeve svoje se stro ter naložil pri nekem notarju 300.000 frankov, kar je bilo celo vložino premoženje. Čez nekaj časa potem zadene gospo novi strašna nesreča. Njen brat, gospod pl. Remerville, si sam prerezil življenja. Jez sem jo tolazil, kakor sem vedel, in znal. Umiriči se nekakšno ido nesrečna žena s svojo hčerjo v Pariz uredi svoje zadeve. Kmalu nato izvem, da je prodala skromno pohištvo katerega je imela v Angersu. Ta vest me je vznemirila. Jel sem po vpraševati za njo in zvedel sem, da se nahajate mati in hči v grozni bedi. In to je tudi vse, kar vem o nesrečnicah. Pogrešal sem ju kakor pogresna riba vode. In lahko si mislite, koliko sem pretrpel odkar sta izginile. Hčerka oče in materin mož mi je bil kakor brat. Na vsak način ju moram najti in izvedeti, čemu se v svoji nesreči ne obrnete name, dasi sem sam revez. Iz tega vzroka sem tukaj —"

— "No?"

— "Se vendar sem dobil neko pismo iz Angersa, kjer sem na ročil nekomu, naj mi poroča takoj, če utegne kaj izvedeti o njib. Dozdraž je ni voben sledi. Brzko sem despel v Pariz, sem začel s svojim poizvedovanjem. Najprej sem šel na stanovanje gospojinega brata. Tu se mi je povedalo, da stanujete nesrečnici in bregi prekopa St. Martin —"

— "In ta naslov?"

— "Je bil prav. Ali ni ju bilo več tamkaj. Tako so vsa moja dosedanja poizvedovanja bresuspešna. Vsi poizkusi so bili zmanjšani. Naužuje sem se odločil priti tamkaj. Kajti moj sin je bil najbolj prijatelj njenega moža. Seveda je tudi to upanje zelo majhno."

Vojvodinja je poslušala barona, zlasti pa v zadnjih stavkih z veliko pozornostjo. Nakrat pa reče:

— "Zares nekaj posebnega bi bilo, če bi bile iste osebi, za kateri se zanima gospa pl. Harvilova —"

— "Kateri osebi?" vpraša baron.

— "Kaj ne, vlovo, o kateri govorite Vi, je se zelo mlada?"

— "Vsekakor. Ali odlok veste to?"

— "Njena hči je lepa kakor angel in stara okoli šestnajst let!"

— "Da — da —"

— "Ime ji je Klara?"

— "Oh, za božjo voljo, povejte mi, kje sta!"

— "Zalda ne vem tega."

— "Povedati Vam hočem, kakor je bilo. Moja prijateljica, gospa Harvilova me je prisla vprašati, poznam li vlovo, katera ima hčer Klaro, in koje brat se je natreli. Gospa Harvilova se je obrnila name, ker je našla pismo, v katerem prosi nepoznana oseba pomoci. Na konci tega pisanja je zapisano: 'Naj se piše vojvodini Lucenayski.'

— "Vam je hotela pisati. — Vam — in počemu?"

— "Ne vem. Ne poznam je."

— "Toda ona pozna Vas!" vzlikne gospod pl. Saint Remy, kateremu sine misel v glavo.

— "Kaj pravite?"

— "Stokrat me je slišala, ko sem ji pripovedoval o Vašem očetu, o Vas in o Vašem plemenitem in dobrem sreču, in v svoji nesreči se je odločila obrniti se na Vas —"

— "To je mogoče —"

— "Kako pa je prišlo gospoj Harvilovi tisto pisanje v roke?"

— "Tudi tega ne vem. Nič drugega ne vem kakor to, da so ji bili prišli že skoraj na sled, ali sedaj je izginila brez duha in slaha."

— "Prosim Vas, seznanite me z gospo Harvilovo ter me vpijite pri njej. Še danes jo moram videti —"

— "To je nemogoče. Njen mož se je ponosrečil sluhajno. Nor-

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODDOR:

Predsednik: Frank Salter, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Kerze, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Ely, Minn.

DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji iz jednega zastopnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znanike, knjižice in vse druge se obrnite na tajnik: Frank Kerze, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne posiljalnice postavljajo na ta

Narod ki ne storci za svoje reve, nima postora med civilizovanimi narodi. Človek bi ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetnika.

čeval se je s samokresom, o katerem je mislil, da ni nabit. Nastavil si ga je v šali v usta, ga izprožil in tako postal žrtev zle usode."

— "Strasno!"

— "Kajtka je takoj odpotovala k svojem očetu v Normandijo, da prebije tam prve dni svojega žalovanja."

— "Klotilda, rotim Vas, pišite ji še danes ter jo prosite, naj nemudoma sporoči, kar še ve o vodvi. Recite ji, da ne dobi boljšega somagača od mene v tej žalostni zadavi. Moja edina želja je najti redovo mojega prijatelja ter deliti z njim hčerjo to, kar še man. Odslej sta ti dve nesrečni moja družina."

— "Se vedno ste plemenitega in požrtvovalnega sreca. In kam naj odgovorim?"

— "V Asnieres poštno ležeče."

— "Za kaj bivate tam, in ne v Parizu?"

— "Pariz sovražiu radi spominov, ki se mi vzbude, kadar sem v tem mestu", odgovori baron zanoklo. "Moj bivši zdravnik dr. Trifon ima majhno pristavo na bregu reke Seine blizu Asnieres, ker ne stanuje tam pozimi, mi jo je ponudil. In sprejel sem to po udružbo."

— "Torej Vam pišem v Asnieres. Sploh pa Vam lahko že se taj povem majhno vest o ubogi vodvi. Morda Vam utegne koristna. Gospa Harvilova mi je naumreč povedala, da je vso nesrečo povzročil goljufi notar, kateremu je bilo izročeno celo njeno premoženje. Ta človek je ta denar popolnoma utajil —"

— "Ničrednež! Kako se piše?"

— "Jakob Ferrand", odgovori vojvodinja ter se zasmije nadalje.

— "Kako ste vendar čudni, Klotilda! Ta stvar je tako resna in žalostna — in Vi se smejete!" de baron začuden in skoraj znevoljen.

Vojvodinja se ni mogla vzdržati smerja ob spominu na notarjevo zanjubljenos.

— "Oprosite mi, stari prijatelj", de vojvodinja. "Smejem se, ker je ta notar strašen čudak in krožijo zelo smešne govorice o jem. — Zdaj pa resno! Ce nosi pošteno ime ravno tako neasluzeno, kolikor je vredna njegova pobožnost in hravnost — in o ni prav nič vredno — je velik grešnik pred Bogom in pred vsemi."

— "Kje stanuje ta podlež?"

— "Na Rue du Sentier."

— "K njemu pojdem. To, kar ste mi povedali sedaj-le o njem, nekako ujemam z gotovimi domnevami."

— "S katerimi?"

Po raznih razkritijih, ki sem jih doznał o smrti nesrečnega brata svoje uboge prijateljice, se ne morem ubraniti misli, da se ni smrtil nesrečn sam, ampak da je bil umorjen —"

— "Veliki Bog, kaj Vas napotuje k tej sumnji?"

— "Več okolčin, katerih pa Vam ne morem razklatati tukaj. Odhajam. — Ne pozabite pa prijaznih obljub, ki ste mi jih stora.

— "Odhajam."

Koledarji

so dobili:

Little Falls, N. Y., Frank Grotz, 2 Caster St.
Conemaugh, Pa., Ivan Pajk.

Allegheny, Pa., Mat. Klarich.
Export, Pa., John Prostor.
Braddock, Pa., John Ogrin.
Unity Sta., Pa., Jos. Škerlj.
Pittsburgh, Pa., Ig. Magister
734 Hatfield St.

Johnstown, Pa., Frank Gabre
ja, 800 Broad St.

Forest City, Pa., Frank Leben
Cleveland, O., Frank Sakser
podružnica, 6104 St. Clair Ave.
Lorain, O., John Kumse, 1935
1935 E. 29. St.

Bridgeport, O., Frank Hoch
var.

Barberton, O., Alojzij Balant,
1112 Sterling Ave.

Cleveland, O., Chas. Karlinger,
3942 St. Clair Ave.

Chicago, Ill., Frank Jurjovec,
1801 W. 22. St.

So. Chicago, Ill., Frank Cherne,
9534 Ewing Ave.

Waukegan, Ill., Frank Petkov
ček, 800 Broad St. — Mat. Ogrin,
830 10. St. Main St.

La Salle, Ill., Mat. Komp, 1026
Main St.

Springfield, Ill., Mat. Barborič,
1504 S. 15. St.

Pittsburg, Kan., J. Škerljane.
Kansas City, Kan., Alois Der
char, 338 N. 5. St.

Calumet, Mich., Mat. Kope
420 7. St.

Milwaukee, Wis., John Vodov
nik, 342 Reed St. — Frank Zelez
nik, 313 Grove St. — Mat. Grahek,
438 52. St.

Pueblo, Colo., Peter Culig, 1245
Santa Fe Ave. — Mat. Grahek,
1201 S. Santa Fe Ave.

Leadville, Colo., Frank Zaitz,
514 W. Chestnut St.

Ely, Minn., John Goule.
Gilbert, Minn., L. Vesel.

Rock Springs, Wyo., A. Justin.
San Francisco, Cal., J. Leushkin,
2110 19. St.

Oregon City, Ore., M. Justin.
Black Diamond, Wash., Gregor
Poreta.

Ravensdale, Wash., Jak. Ram
jak.

Tudi starokrajske Pratike so
dobiti pri gori imenovanju.

NAZNALIO.

Cenjenim naročnikom v West
Virginiji in Marylandu naznaj
mo, da jih bode v kratkem ob
iskal rojaci.

• • • • •